

Nýtt!

LITHIUM POWER STARTTÆKI

TUDOR

Exide Lithium Power Booster gefur þér extra power hvar sem þú ert. Neistafrítt og skammhlaupsvörn.

Fyrirferðalítil og einfaldur í notkun, bjargvættur sem nauðsynlegt er að hafa í bílum ef billinn verður rafmagnslaus í hlaðinu heima, á afskekktum stað eða bara hvar sem er. Startar öllum bensín bílum og diesel bílum upp að 2,0 lítra vél, hleður snjallsimann, ipadinn, fartölvuna og öll tæki með USB tengi. Straumur út: 5v 2A, 19v 3,5A, 12v 10A, start power 200A, hámark 400A. Lithium rafhláðan er 12.000 mAh. (12Ah)

SKORRI
SÉRFRÆÐINGAR Í RAFGEYNUM
Traust og fagleg þjónusta.

Skorri ehf - Bíldshöfða 12 – 110 Rvík. – Sími: 577 1515 - www.skorri.is

VESTURLAND

— 21. MARS 2019 —

3.. tölublað
8. árgangur

Loðnan eina

Um liðna helgi var haldið sjóstangveiðimót á Akranesi. Hér heldur Sigurjón Már Birgisson á loðnu sem hann fékk á öngulinn við Skipaskaga. Þessari loðnu var að sjálfsögðu landað sem skráðum afla. Líklega er þetta eina loðnan sem berst á land á Akranesi í ár. Sjá miðopnu. *Ljósm.: Frímann Jónsson.*

Bjarni slær í gegn

Fundað um GróLind

Brák 70 ára

FINNUR PÚ ?
þú gætir unnið 20.000 kr. í einum hvelli!
HAPPAPRENNAN
Skemmtilegt óskafol

BÍLASPRAUTUN VESTURLANDS

Vinnum fyrir öll tryggingafélög

• Bílasprautun • Bílaréttigar • Framrúðuskipti

PPG SIOVA VÖRÐULIR TM VÍR
S: 860-0708 • Smiðjuvellar 7, Akranesi • bv.sprautun@gmail.com

FLOTT FÖT, FYRIR FLOTTAR KONUR
NETVERSLUN WWW.BELLADONNA.IS

belladonna
Skeifunni 8 • 108 Reykjavík • Sími: 517 6460 • www.belladonna.is

Stólpi Gámar
SALA • LEIGA • VIÐGERDIR

Frystigámar / Sala og leiga 10 / 20 og 40 ft.

Seljum einnig og leigjum gámahús, geymslugáma og salernishús í ýmsum stærðum og gerðum. Fjöldi sérlausna í boði, sniðnar að þörfum hvers og eins viðskiptavinar.

Hafðu samband
568 0100

Stólpi Gámar
Klettagörðum 5 | 104 Reykjavík | Óseyrarbraut 12 | 220 Hafnarfirði
www.stolpigamar.is

LEIDARI

Mýs undir fjalaketti

A stand loðnustofnsins er grafalvarlegt mál sem getur haft mjög afdifaríkar afleiðingar. Óhætt er tala um að stofninn sé hrunin því hann gefur ekki af sér neinar veiðar. Hrygningarástofninn stendur afar taapt. Gefi hann ekki af sér góðan árgang nú í árum við í afar vondum málum. Loðnuveiðar verða pannig vart stundaðar næstu árin nema kraftaverk komi til.

Um margra ára skeið hefur verið full ástæða til að hafa ahyggjur af loðnustofninum. Árlegar veiðar frá því upp úr aldamótum hafa nánast án undantekingu verið undir meðaltali áranna 1968–2018. Síðust sex árin hafa aflabréðin verið langt undir þessu meðaltali. Undansfarnar þrjár vertið hefur aflinn vart náð 200.000 tonnum. Nú hafa vissulega komið loðnuleysisár áður, og þá einkum vegna nýliðunarbrests þar sem árgangur misförst, en niðursveiflan hefur aldrei verið jafn langvarandi og nú. Árgangar ungloðnu

eru veikir. Þeg hvet allt fólk sem á annað borð ber þeir lands og þjóðar fyrir brjósti að lesa nú vandlega grein Arnar Pálssonar á miðopnu þessa blaðs.

Loðnubrestur við Ísland dregur upp grafalvarlega svíðsmynd. Efnahagslegi þátturinn er augljós og hér skal alls ekki gert lítið úr neikvaðum áhrifum á fjárhag útvegsins, samfélaga sem reiða sig á loðnu og sjálft þjóðarbúið í heild.

Hitt er þó annað sem við verðum líka að hafa í huga. Það eru afleiðingarnar fyrir vistkerfið sjálft á grunnslóðinni við landið. Til dæmis eru augljós tengslin milli stærðar loðnustofnsins og vaxtar og viðgangs þorskstofnsins. Verði loðnubrestur þá dregur úr vexti og þorskurinn horast. Þorskstofninn minnkar og kvótar sömuleiðis. Slikt yrði mikil högg fyrir sjávarútveg á Vesturlandi.

Við megum aldrei, ALDREI gleyma því að loðnan er lykilinn að auðlegð Íslandsmeðaltali. Vistkerfið byggir að stórum hluta á því

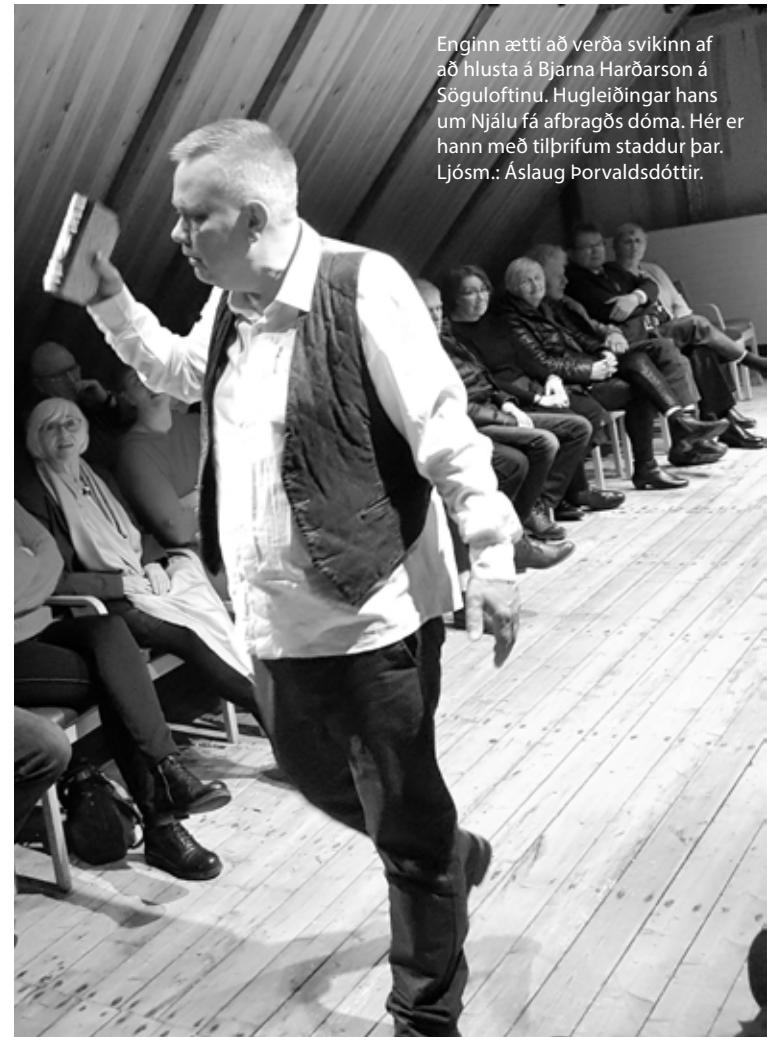
að þessi litli og næringarriki fiskur flæði yfir grunnslóðina í lok vetrar, að hann hrygni þar og dreipist og verði að næringu sem lífríkið nýtur allt árið um kring. Hverfi loðnan getur það haft ófyrirsjáanlegar afleiðingar. Samsetning þorskstofnsins nú er pannig að við erum með mikil af eldri fiski sem þarf aðeins. Það að mun sé fiskur sekja þó það þýði að hann verði að éta eigin afkvæmi í stórum stíl. Við erum með tifandi tímasprengju í höndunum – lifum eins og mýs undir fjalaketti.

Nú ættum við að setja allt okkar afl í að vaka ástandið á miðunum, ræða hvað sé réttast að gera í stöðunni og taka svo ákvæðanir í framhaldi af því.

Magnús Þór Hafsteinsson, ritstjóri.

Enginn ætti að verða svikinn af að hlusta á Bjarna Harðarson á Sögu loftinu. Hugleiðingar hans um Njálu fá afbragðs dóma. Hér er hann með tilþrifum staddur þar. Ljósm.: Áslaug Þorvaldsdóttir.

KEF CAR PARK

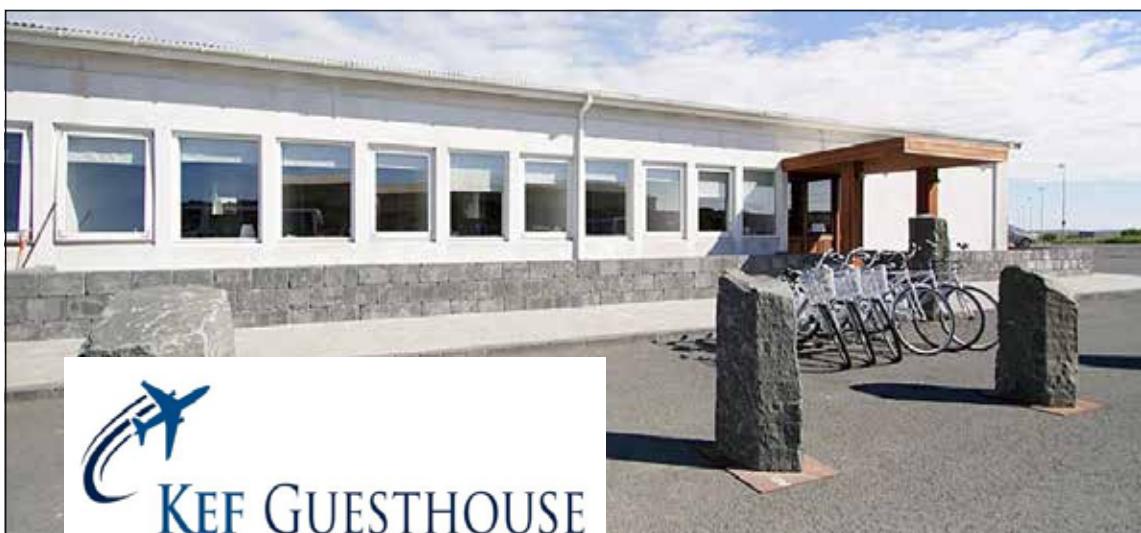
Ertu á leiðinni í frí?
GEYMDU BÍLINN HJÁ OKKUR

BÍLASTÆÐI | ÞVOTTUR | BÓN | SMURNING | BILANAGREINING | RAFHLEÐSLA | FRAMRÚÐUSKIPTI OFL.

KEYRUM OG SÆKJUM Á VÖLLINN

Bókaðu á netinu www.carpark.is
eða í síma **588-9999**

KEF GUESTHOUSE

Ertu á leiðinni til útlanda og ætlað að geyma bílinn þinn uppi á flugvelli?
Veistu að fyrir tvær vikur borgar þú 15.400 kr.

Með því að bóka herbergi hjá Kef Guesthouse er **innifalið í verðinu**
geymsla á bílum, skutl til og frá flugvelli og morgunmatur Frá

október og fram í maí eru tveggja manna herbergin hjá okkur á 12.500 kr.

Hafðu samband í síma **588 9999** og bókaðu þína nótt.

Bjarni Harðar fer á kostum með Njáls sögu á Sögu loftinu

Var Njáll á Bergþórshvoli bytingarleidtogi og Gunnar vinur hans á Hlíðarenda lág-vaxinn og heyrnarljóir írskur prins?

Þetta er meðal þeirra spurninga sem Bjarni Harðarson rithöfundur og bókaútfegandi veltir upp í umfjöllun sinni um átök og atburðarás Njálu. Það gerir hann á Sögu loftinu á Landnámssetrinu í Borgarnesi.

Silja Aðalsteinsdóttir var á frumsýningunni 2. mars sl. og birti eftir hana umsögn á vef Tímarits Máls og menningar (tmm.is). Par skrifar hún:

„Bjarni Harðarson frumsýndi sína Njálu á Sögu loftinu í Landnámssetrinu Borgarnesi í gerkvöldi. Það var – mörgum að óvörum – mikil skemmtun, raunar má segja að frumsýningargestir hafi hlegið linnulítið allan tímann. Er Njála þá svona fyndin? sprýtið þið kannski. Nei, hún er sama harmsagan og hún hefur alltaf verið, málid er að Bjarni var að skapa nýja Njálu og á sinn einstaka hátt.

Hann byrjaði á að lengja hana aftur í tímann með frásögnum úr Landnámabók af forfœðrum Gunnars Hámundarsonar á Hlíðarenda. Það var mjög fróðlegt að fá þessa forsgó sem ég hafði alls ekki á hreinu. En fyrst og fremst sagði Bjarni hana til að undirbyggja Írafárið, eins og Björn Þorsteinsson sagnfræðingur kallaði kennunguna um írskan uppruna Íslendinga. Hún er kjarninn í kennungum Bjarna um söguna. Hann benti sem sé á að Gunnar, staðalmynd hinnar norrænu hetju, er af keltneskum ættum og það er rótin að allri ógæfu hans. Því það var ekki fint á Njálmáta og lengi síðan að vera af blönduðu blöði. Íslendingar hafa alltaf verið rasistar, að domi Bjarna, og Ísland hefur alltaf verið harkalega stétt-skipt þjóðfélag þótt því sé leynt með því að fela lágstéttina. Þó að Njála sé vissulega góð bók, jafnvel bók bóka, þá er hún einfölduð og fegruð mynd af íslensku samfélagi á sögutímanum (og þá í og með ritunartíma); hún er lygi, á

Þetta var frekar fyrirlestur en sagnaskemmtun á borð við þær sem við höfum notið á Sögu loftinu undanfarin á og í rauninni ættu að vera umræður á eftir svona ögrandi og óvæntum fyrirlestri. En það er líka gaman að fara bara heim í myrkru og sjá fyrir sér byggðina í landinu frá alveg nýjum sjónarhóli.“

Svo mörg voru þau orð og finna má frekari upplýsingar um komandi sýningar á vef Landnámssetursins (landnam.is).

*Nánar um
GOTS-vottun
á lindex.is.

Bolur
1599,-

Ávallt með
GOTS-vottun
eða gert úr
endurunnu
efni.

LINDEX

Bændafundir um GróLind

Rafvirki í Borgarnesi

RARIK ohf auglýsir eftir rafvirkja til starfa á starfsstöð fyrirtækisins í Borgarnesi. Hér er um fjölbreytt starf að ræða í öflugum vinnuflokki sem vinnur við dreifikerfi RARIK á Vesturlandi. Við hvetjum bæði konur og karla til að sækja um.

Helstu verkefni

- Viðhald á dreifikerfi RARIK
- Eftirlit með tækjum og búnaði
- Viðgerðir
- Nýframkvæmdir
- Vinna samkvæmt öryggisreglum

Hæfniskröfur

- Sveinspróf í rafvirkjun
- Öryggisvitund
- Almenn tölvukunnáttu
- Drifkraftur og geta til að vinna sjálfstætt
- Bílpróf

Nánari upplýsingar veitir Sturla Rafn Guðmundsson, deildarstjóri framkvæmdasviðs á Vesturlandi eða starfsmannastjóri RARIK í síma 528 9000. Umsóknarfrestur er til 26. mars 2019 og skal skila umsóknum með ferilskrá á vef RARIK, www.rarik.is/atvinna.

RARIK ohf. er rekið sem opinbert hlutafélag í eigu ríkisins. Hlutverk RARIK er að dreifa raforku auk þess að afla, dreifa og annast sölu á heitu vatni. Starfsmenn RARIK eru um 200, aðalskrifstofa er í Reykjavík og um 20 starfsstöðvar eru dreifðar vítt og breitt um landið.

Arið 2017 hófst samstarfsverkefni Landssamtaka sauðfjárbænda, Landgræðslunnar, Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins og Bændasamtaka Íslands um að vakta og meta ástand gróður- og jarðvegsauðlinda landsins. Verkefnið fékk nafnið GróLind og er markmið þess að gera reglulega heildarmat á ástandi gróður- og jarðvegsauðlinda landsins og þróu sjálfbærinvísu fyrir nýtingu auðlindanna.

Dagleg umsjón verkefnisins er í höndum Landgræðslunnar en einnig er starfandi fimm manna faghópur undir forystu Landssamtaka sauðfjárbænda, verkefnið er fjármagnað til 10 ára í gegnum búvörusamningana. Á fyrstu tveimur árum verkefnisins hefur verið unnið að þróun og skipulagi þess m.a. að ákvæða hvaða breytur skuli vaka, velja gögn og aðferðir til að meta ástand á auðlindunum og byggja upp samstarfsnet verkefnisins. Einnig hefur verið unnið að kortlagningu beitilanda á landsvísu og atferli sauðfjár á afréttum kannað með staðsetningartækjum.

Gott samstarfi við alla hagsmunaaðila, m.a. bændur og aðra landnotendur, stjórnir fjallskilamála, sveitarfélög, háskóla, opinberar stofnanir og fyrirtæki er grunnurinn að því að GróLind verði árangursrikt verkefni. Með góðu samstarfi er tryggt að verkefnið nýtist sem best til að bæta landnotkun; það sé byggt á traustum

vísindalegum grunni og unnið á skilvirkan hátt.

Nú á vormánuðum mun GróLind halda kynningar- og samráðsfundi um land allt. A fundunum verður verkefnið kynnt og kallað eftir hugmyndum og athugasemdirum um framkvæmd og þróun þess.

Fyrstu fundirnir voru haldnir á Vesturlandi og á Vestfjörðum dagana 12. til 16. mars. Á Vesturlandi voru haldnir fundir á tveimur stöðum í Borgarbyggð og í Dölmum. „Við erum mjög glöd hvað þessir fundir heppnuðust vel og hvað fólk tók virkan þátt í umræðum um sjálfbæra landnýtingu. Sérstaklega má nefna það hversu mikinn áhuga fólk sýndi GróLindarverkefni og hvað það var áfjáð í að vera þáttakendur í vöktun gróður- og jarðvegsauðlindarinnar. Það er kannski rétt að árita að við erum ennþa að þroa aðferðir við vöktunina en það mun vera tilbúið á næstu misserum. Að lokum vil ég minna á sjálfbær landnýting er ábýrð okkar allra og samvinna allra er nauðsynleg svo að GróLind nái markmiðum sinum,” segir Jóhann Helgi Stefánsson, umhverfis- og auðlindarfræðingur hjá Landgræðslunni.

Meðfylgjandi myndir voru teknar á þessum fundum. Nánari upplýsingar um verkefnið má finna á www.grolind.is, einnig er hægt er að senda fyrispurnir eða athugasemdir um verkefnið á grolind@land.is.

Dagbjört Elín Ármannsdóttir, nemi í rafvirkjun, og Helgi Már Valdimarsson rafiðnfræðingur að störfum.

RAFMENNT er máttur

RAFMENNT - fræðslusetur rafiðnaðarins annast verkefni er varða menntamál rafiðnaðarmanna, allt frá upphafi náms til loka meistarskóla, og endurmenntun þeirra sömuleiðis.

RAFMENNT varð til árið 2018 við sameiningu Rafiðnaðarskólans og Fræðsluskrifstofu rafiðnaðarins í því skyni að auka þjónustu við félagsmenn og gera framboð menntunar og fræðslu enn fjölbreyttara og markvissara.

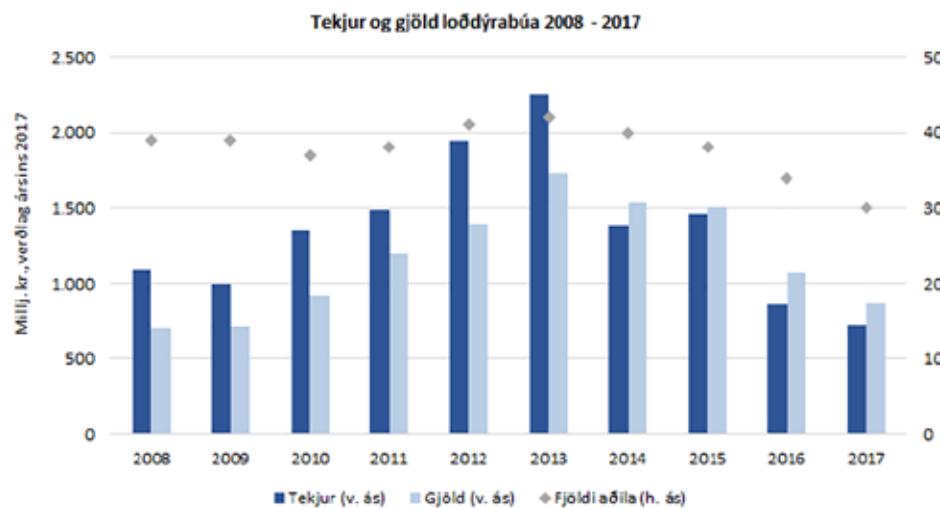
Rafiðnaðarsamband Íslands og Samtök rafverktaka eiga og reka **RAFMENNT** í sameiningu.

RAFMENNT
fræðslusetur rafiðnaðarins

Stórhöfða 27 • 110 Reykjavík • rafmennt.is • sími 540 0160

Bullandi tap í minknum

Looddýrabú á Íslandi voru rekin með linnulausu tapi öll árin 2014-2017. Á sama tíma fækkaði búum jafnt og þétt. Hagstofan greinir frá þessu.

Rekstraraðilum í þessari grein landbúnaðarins fækkaði um 13 frá árinu

2013 til árins 2017, og störfuðu þá 30 aðilar í greininni. Tekjur þeirra námu 726 milljónum króna árið 2017 og 86% tekna mátti rekja til sölu loðdýrafurða. Gjöld námu 873 milljónum króna það ár og skiptust þau þannig: vöru- og hráefnisnotkun 376 m.kr. (43,1%), laun

og launatengd gjöld 208 m.kr. (23,9%), annar rekstrarkostnaður 202 m.kr. (23,2%) og fyrningar 87 m.kr. (9,9%).

Myndin sem fylgir er frá Hagstofunni og sýnir þróun tekna og gjalda 2008-2017, auk fjölda þeirra sem ráku minkabú.

Aðsend Grein: ÖRYGGISPJÓNUSTA Í UPPNÁMI

Eitt hinna mikilvægstu samfélagsverkefna er heilbrigðisþjónusta en hún hefur þróast á ymsa vega á Íslandi á undanförnum áratugum. Einstaka þættir hennar hafa sprottið fram fyrir tilstuðlan félagsamtaka án hagnaðarsjónarmiða og þar má nefna sjúkraflutninga í landinu.

Félagar í Rauða Krossinum hófu sjúkraflutninga í sjálfböðaliðavinnu fyrir nærfellt einni öld og hafa staðið vörð um þennan þátt æ síðan. Eftir því sem næst verður komist, þá hefur verið staðið vel að allri þessari þjónustu, bæði hvað varðar faglega og kostnaðarlega þætt. Snurða hefur nú hlaupið á þráðinn.

Sjúkraflutningar eru einn af þeim mikilvægu hlekkjum í heilbrigðisþjónustunni sem landsmenn reiða sig á, bæði á þéttbýlum svæðum en ekki síst á landsbyggðinni. Stopul læknamönnum við undirstrikar mikilvægi þessa enn frekar. Áhafnir sjúkrabíla eru vel þjálfaðir heilbrigðisstarfsmenn og takast iðulega að við krefjandi verkefni sem skipta sköpum enda styðst þessi þjónustu við ákvæði í lögum um heilbrigðisþjónustu og reglugerð nr. 262/2011.

Á dögum var frá því greint í fjölmöldum að enn væri óleyst deila um þessu þjónustu á milli Rauða krossins og rāðuneytis og að brýn endurnýjun bifreiða og búnaðar biði enn um sinn. Engir samningar væru lengur í gildi á milli þessara aðila, enginn áhugi á viðræðum og þannig hefði það verið frá ársþyrjun 2016. Nú væri svo komið

að Rauði krossinn, úr því sem komið væri, vildi losa sig út úr verkefninu og leita eftir uppgjöri eftir meira en 90 ára samfellda samvinnu.

Eftir því sem fram hefur komið stendur deilan m.a. um eignarhaldið á sjúkrabilum, en vegna ástandsins hafa engir nýir bílar verið keyptir frá árinu 2015. Ráðherra hafði þó forgöngu um útboð á 25 nýjum bílum um mitt síðasta ár en opnun tilboða var frestað í þriðja sinn nú fyrir skömmu. Það vekur umhugsun að ekkert fé er á fjárlögum til kaupa á nýjum sjúkrabilum.

Ég hef ítrekað leitað eftir svörum ráðherra á vettvangi þingsins. Í ljós hefur komið að engar áhettugreiningar hafa farið fram sem fylgja munu yfirfærslu þjónustunnar til annarra aðila. Engin áætlun liggur heldur fyrir um kostnaðaráhrif breytinganna, þ.e. hvort fjárhagsleg hagkvæmni sé tryggt.

Pegar svo veigamikil breyting er gerð á þjónustunni sem varað hefur með ágætum í nærrí 100 ár hlýtur að liggja að baki eitthvert ósætti, annaðhvort með framkvæmd þjónustunnar eða kostnað. Hvort er það? Hversu mikið sparast með því að hafna samningum við Rauða krossinn og fela öðrum aðila verkefnið? Ráðherra verður að svara því skýrt og afdráttarlaust hver hin raunverulega staða er, hvað þetta brambolt kostar og hvernig hún sjáí fyrir sér trygga lausn málsins til framtíðar.

Guðjón S. Brjánsson, alþingismaður Samfylkingar í Norðvesturkjördæmi.

ÞARF AÐ FÓÐRA EÐA LAGA SKÓLPLAGNIR Í ÞINNI FASTEIGN?

Stór eða lítil, umferð eða ekki, við höfum úrvall af lausnum fyrir þínar fráveitulagnir.

Langaviðgerðir býður upp á aðferð sem felur í sér að byggja upp fullkomna lögn í þeirri eldri. Lausnir okkar auka virði þinnar eignar.

Lágmarkaðu truflun við íbúa og viðskiptavini, forðastu óþarfa uppgröft og murbrot. Fóðraðu meira af þínu lagnakerfi.

Hafðu samband
Sími. 581-1888
www.lagnavidgerdir.is

Íslenska ullin er einstök

Íslenskt sauðfé hefur gefið Íslendingum skjólmikla ull sem náttúran hefur þróað eftir veðri og vindum í meira en 1000 ár.

Mikið fjör í sjóstangveiði

Um liðna helgi var haldin sjóstangveiðikeppnni í Faxafloa og róið út frá Akranesi. Keppnishaldari var Sjóstangveiðifélagið Skipaskagi en keppnin var liður í árlegu Íslandsmeistaramóti í þessari íþrótt. Haldið var til róðra á föstudag og laugardag. Síðan var haldið hóf í félagsheimili hestamannafélagsins Dreyra í Æðarodda þar sem verðlaunahafshending fór fram í hinum ýmsu flokkum. Þar má telja aflahæsta karl og konu í kilómum talið, verðlaun til þeirra sem fengu flesta fiska og flestar fisktegundir, og síðan að sjálfsögðu verðlaun fyrir stærstu fiskana af helstu tegundum.

Úrslitin í smáátriðum má lesa um á heimasiðu Landssambands sjóstangveiðifélaga (sjol.is). „Það var þokkalegur afli og fiskur vænn. Það voru nær eingöngu stórforskar sem tóku, enda voru þeir þrír staerstu allir milli 20 og 25 kiló að þyngd. Fiskurinn var þó greinilega í æti og loðna gengin inn á slóðina og því hálf tregur að taka,” segir Jóhannes Simonsen formaður Sjóstánveiðifélagsins Skipaskaga.

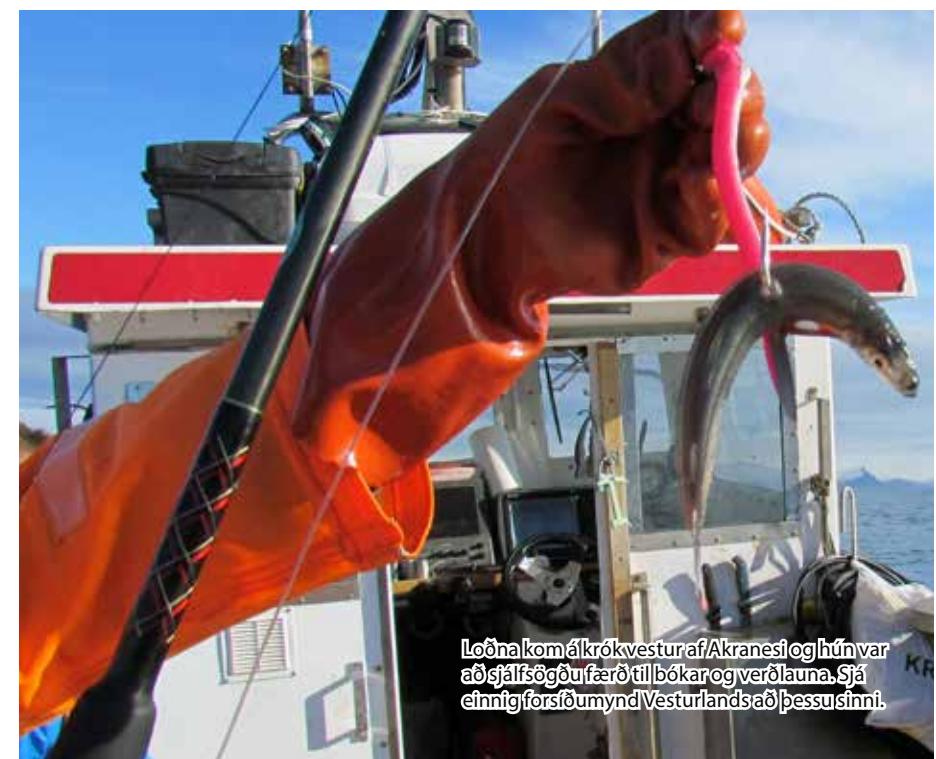
Meðfylgjandi myndir af sjóstangveiðikeppni helgarinnar tók Frímann Jónsson skipstjóri á Öndinni AK en hún var einn af þeim Akranesbátum sem notaðir voru á þessu móti.

Áhöfn Glódísar AK að veiðum. Fr. v.: Jóhannes Simonsen formaður Sjóstangveiðifélagsins Skipaskaga, Lúther Einarsson og Pétur Sigurðsson.

Kjartan Gunnsteinsson heldur á einum af mörgum vænum borskum sem veiddust á loft um borð í Öndinni AK. Sigurjón Már Birgisson er einbeittur með stöngina.

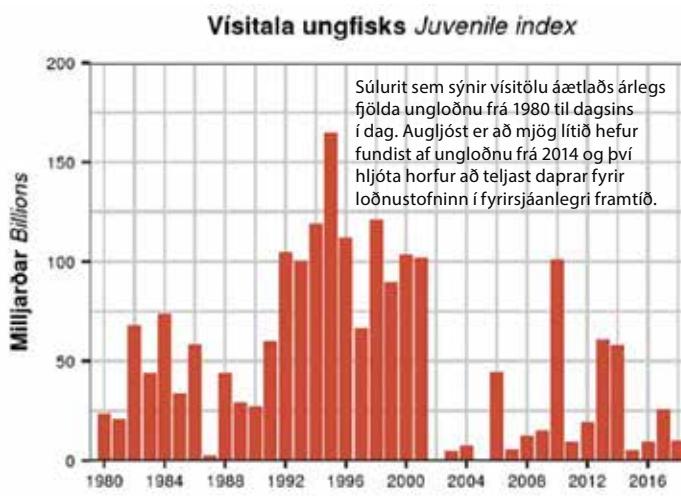
Loðna kom á krökvestur af Akranesi og hún var að sjálfsögðu færð til bókar og verðlauna. Sjá einnig forsíðumynd Vesturlands að þessu sinni.

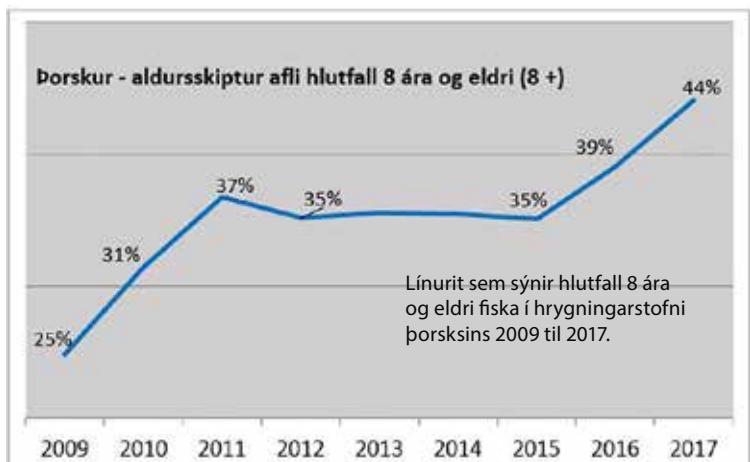
Aflahæstu skipstjórnarir í hófinu í Æðarodda. Frá vinstrum: Frímann Jónsson í öðru sæti og svo feögarnir Marinó Freyr Jóhannesson í þriðja sæti og Jóhannes Simonsen afla hæstur skipstjóra.

Ánægðir þáttakendur með verðlaunagripi sína. Bæði karlar og konur víða af landinu tóku að sjálfsögðu þátt í keppninni. Fr. v.: Guðmundur Skarphéðinsson, Björk Guðlaugsdóttir, Elín Snorradóttir, Jóhannes Simonsen, Pétur Sigurðsson og Kjartan Gunnsteinsson.

Aðsend grein: Loðna undirstaða fæðu þorsksins

Órn Pálsson, framkvæmdastjóri landsbands smábátæigenda

Asíðastliðnum tveimur árum hafa orðið að gríðarlegar breytingar á aldurssetningu þorskaflans. Grafið um aldurstíptan þorskafla 2009 til 2018 sem fylgir hér með greininni sýnir þróunina í fjölda 8 ára og eldri þorska í veiðinni.

Ef við litum jafnvel lengra aftur alveg til ársins 1992, þegar ákveðið var að gefa út reglugerð um friðun hrygningarástorka á vetrarvertið (fæðingarorlof), má segja að vel hafi tekist að fólga í elstu aldursflokkum þorskstofnsins. Árið 1992 voru 24 prósent þorskaflans átta ára og eldri fiskar. Næsta ár var þetta hlutfall 20 prósent. Eins og sjá má á grafinu sem nefnt var hér í upphafi var það svo komið i 39 prósent árið 2016 og fór í 44 prósent í hittefyrra.

Hið sama er uppi á teningnum varðandi stærð hrygningarástorka. Hann hefur styrkt með ári hverju, eins og sjá má í meðfylgjandi

linuriti sem unnið er upp úr gögnum Hafrannsóknastofnunar. Árin 1991, 1992 og 1993 taldist hrygningarástofninn 166.000, 154.000 og 123.000 tonn. Síðustu þrjú árin hefur stærð hans verið metin 480.000 tonn árið 2016, 633.000 tonn árið 2017 og 652.000 tonn á síðasta ári. Þannig hafa markmið um stekkun hrygningarástorka náðst og vel það.

Mikilvæg fæða þorsksins finnst ekki

En náttúran lætur ekki að sér hæða. Ein mikilvægasta fæða þorsksins, loðnan, finnst ekki í nægjanlegu magni til að hægt sé að veita ráðgjöf til veiða. Samkvæmt mælingum Hafró þarf það ekki að koma á óvart og því litlir möguleika á að íslenska haldreibipið „það reddast“ sé raunhæft að þessu sinni.

Í skýrslu Hafró um ráðgjöf fyrir loðnu sem út kom 17. október 2018 segir eftirfarandi (undirstriku Ö. P.):

„Samkvæmt bergmálsmælingunni haustið 2018 er hrygningarástofn loðnu metinn 238.000 tonn. Ráðgjöf um aflamark byggist á því að 95% líkur séu á að hrygningarástofninn í mars verði yfir 150.000 tonnum. Samkvæmt framrekningum munu markmið aflareglu ekki nást, jafnvel þótt engar veiðar verði stundaðar á vertiðinn 2018/2019. Vísitala ungfisks var mjög lág, líkt og verið hefur undanfarin ár.“

Flotvarpan og vísitala ungfisks

Myndin sem hér fylgir af áætlaðri vísitalu ungfisks loðnu er sláandi, en hún á að gefa til kynna magn uppavaxandi loðnu sem á að verða hrygningar- og veiðistofninn í fyllingu tímans. Aðeins eru þrjú ár á 17 ára tímabili [2002 til 2018] þar sem vísitalan er viðunin há.

Áhugavert er að minna á hvaða breytingar urðu á loðnuveiðum um aldamótin. Þann 28. desember 1999 gaf að líta eftirfarandi fréttaklausu í Morgunblaðinu:

„Sjávarútvegsráðuneytið hefur ákvæðið að heimila svokallaðar tilraunaaveiðar á loðnu í flottroll, þegar veiðar hefjast á ný eftir áramótin. Ákvörðun þessi er tekin af fengnu álti Hafrannsóknastofnunar.“

Ákvörðunin var umdeild. Menn sögðu það ekki fara saman að stunda nótaveiðar og veiðar með flottrolli. Við flottrollsveiðar væri torfum splundrað, auk þess að togað væri á móti göngunni og henni gert erfiðara fyrir að fylgia hefðbundinni göngu. Fljótt fór að bera á breyttu hegðunarmynstri loðnunnar og menn lýstu áhyggjum að nægilegt magn skilaði sér ekki inn á hrygningar- og uppeldisstöðvar þorsksins. Rannsóknir sýndu að verulegur umframalífi var vegna möskvasmugs sem ekki var gert ráð fyrir í skráðri heildarveiði. Því var haldið fram að flotvörpurnar tækju aðeins stærsta fiskinn en sá smærri slyppi í gegnum möskvana og dræpist.

Hjálmar efast

Aðeins þremur árum eftir að tilraunaaveiðarnar voru leyfðar var Hjálmar Vilhjálmsson fiskifréðingur og þá helsti sérfreðingur Hafró um loðnu farinn að hafa efasemdir (3. tbl. Ægir mars 2003). Í Fréttablaðinu 31. janúar 2004 sagðist Hjálmar hafa efasemdir um veiðar á uppsjávarfiski í flotvörpu. Hann sagði ljóst að flotvarpan kljúfi loðnutorfur og valdi usla.

Í Morgunblaðinu þann 4. janúar 2007 var fjallað um loðnuveiðar, m.a. um orsakir fyrir breyttri hegðun loðnunnar sl. 6 – 7 ár: „Loks bendir Hjálmar á að notkun trollsins við

„Áhyggjur liggja ekki eingöngu í afkomu nokkurra byggðarlaga, heldur hjá allri þjóðinni um að þorskurinn fái ekki næga loðnu til að vaxa og dafna.“

veiðarnar hafi getað valdið einhverjum skaða og til dæmis komið í veg fyrir að loðnan gengi vestur með landinu. Sá siður manna að leita með trollið úti sé til dæmis einkennilegur og geti ábyggilega valdið tölverðum truflunum á göngurnar.“

Svo fór að þáverandi sjávarútvegsráðherra (Einar K. Guðfinnsson) greip inn í árið 2006 og bannaði notkun flottrolls við veiðar útlendinga, en heimilaði íslenskum skipum veiðar eftir 21. janúar 2007 á afmörkuðu svæði úti fyrir norðanverðum Austfjörðum.

Tímamótafrétt birtist

Pann 2. nóvember 2007 birtist tímamótafrétt í Fiskifréttum. Þar var greint frá niðurstöðum úr rannsóknunum á flottrollsveiðum og rætt við Harald Arnar Einarsson veiðarfæraserfræðing á Hafró sem ásamt fleirum stóru að rannsókninni: „Nýlegar rannsóknir Hafrannsóknastofnunar á loðnuveiðum í flotvörpu benda til þess að 60-80% af loðnunni sem kemur í vörpuna leiti út úr henni í gegnum möskvana og aðeins 20-40% endi sem afli.“

Einnig sagði í greininni: „Neðansjávarmyndir úr loðnutrolli sýndu að loðnan reyndi ekki að forða sér til baka út úr trollinu heldur synti með togstefnu inni í því þar til stóri hluti hennar réði ekki við hráðann sem trollið væri dregið á og síaðist út um möskvana.“

Af 287.000 tonnum loðnuafla á síðasta ári veiddu íslensk skip alls 186.000 tonn. Af því var hlutur flottrolls

íslensku skipanna alls 103.000 tonn, eða 56% aflans.

Viðvörunars্য hrannast upp

Allt útlit er fyrir að í hönd fari mögur ár hvað loðnuna varðar. Áhyggjur liggja þó ekki eingöngu í afkomu nokkurra byggðarlaga, heldur hjá allri þjóðinni um að þorskurinn fái ekki næga loðnu til að vaxa og dafna. Minnt er á að helmingur útflutningsverðmæta sjávarafurða er frá þorskinum kominn.

Í einkar áhugaverðum fyrirlestri Dr. Björns Björnssonar á málstofu Hafró fimmtdaginn 28. febrúar sl. var komið inn á þætti sem stjórnar vaxtarhraða þorsksins og hvernig hann bregst við þegar umhverfisskilyrði eru honum óhagstæð. Súrefnisnotkun vex með hita og fiskurinn getur sparað orku með að kjósa að dvelja í köldum sjó. Skorti þorskinn fæðu þá er þetta ein leiðin sem hann hefur til að bregðast við þeim aðstæðum. Með öðrum orðum; - þorskurinn getur flutt sig í kaldari sjó til að hægja á vesti.

Auk framangreindra viðbragða er hætt við að þorskur sem kominn er yfir miðjan aldur leggi sér til munns meðbræður sína sem yngri eru til að seðja hungrið. Nú þegar hafa sjómenn orðið varir við það þegar skoðað er í maga golþorsksins. Þá skal þess einnig getið að samkvæmt því sem fram kemur í áfangaskýrslu nefndar um líffræðilega fiskveiðistórun til sjávarútvegsráðherra í júní 2004 vex hlutfall loðnu af heildarfæðu þorsks eftir því sem hann eldist og stækkar.

Heimila þarf meiri þorskveiði

Það er mínn skoðun að Hafrannsóknastofnun þurfi að bregðast við þessari þróun með því að leggja nú þegar til meiri þorskveiði.

Breyta þarf viðmiðunarmörkum sem gilda um skyndilokanir, í stað 55 cm verði miðað við 50 cm og skilgreind mörk fyrir undirmál 45 cm. Einnig er brýnt að endurskoða reglur um friðun hrygningarástorka á vetrarvertið.

Porskstofninn er sterkur. Því er ekki verið að taka neina áhættu með auknum veiðum, aðeins verið að rýma til vegna minnkandi fæðu, auk þess að draga úr beitarálagi á þann loðnustofn sem enn mælist.

Ég verð að geta unnið og lifað. Laus við verki.

Fyrir góða líðan nota ég Gold, Active og gelid.

Erna Geirlaug Árnadóttir – innanhússarkitekt

NUTRILENK

SLYSAVARNA- OG BJÖRGUNARSTARF Í BORGARNESI FAGNAR SJÖTUGSAFMÆLI

Föstudaginn 22. mars verða 70 ár liðin frá því að skipulagt slysavarna- og björgunarstarf hófst í Borgarnesi. Pennan dag árið 1949 var Slysarvarnardeildin Þjóðbjörg sett á stofn. Björgunarsveitin Brák var svo síðar sett á fót út frá starfi Þjóðbjargar. Þessa tímamóta verður minnst með afmælisfögnuði í Borgarnesi á föstudag. Dagskráin hefst á því að fyrverandi eldri félagar í Brák taka fyrstu skóflustungu að nýju húsnæði björgunarsveitarinnar. Það verður að Fitjum 2.

Hótel Borgarnes býður síðan upp á veitingar að því loknu eða kl 18:00. „Þar verða flutt fróðleg og skemmtileg erindi og ættu allir að finna eitt-hvað við sitt hæfi. Eins verður eitt-hvað af búnaði til sýnis,” segir í frétt frá Björgunarsveitinni Brák.

Loks komið að framkvæmdum

Björgunarsveitin Brák fékk lóðina að Fitjum í gjöf frá Borgarbyggð fyrir tveimur árum síðan í tilefni 150 ára

afmæli Borgarness.

Það þykir því vel við hafi að eldri félagar sem lögðu grunnin af þessu góða starfi í Borgarnesi komi og taki skóflustunga og hefji með því framkvæmdir við nýbyggingu Brák. Síðan verður allt sett á fullt í vor eða sumar, ef ekkert óvænt kemur uppá. Vonir standa til að framkvæmdir muni taka eitt ár.

Húsnæðið sem Brák er með starfsemi sina í nú hefur reynst ágætlega. Hins vegar mun það ekki henta starfsemið lengur. Umsvifin hafa aukist og því húsið orðið of lítið. Þetta húsnæði er í Brákarey. Reynslan hefur kennið að iðulega þarf að faera búnað og taki úr eyjunni ef von er á illviðrum. Við slíkar aðstæður getur á orðið nær ófært úr Brákarey.

Húsið er nær helmingi stærra

Nýja húsið sem framkvæmdir hefjast nú brátt við, verður alls 760 fermetrar að flatamáli. Til samanburðar er húsið sem Brák hefur notað til þessa ekki nema 400 fermetrar.

Nýbyggingin er sömuleiðis betur hönnuð heldur en gamla húsnæðið. Til dæmis verður þar tvískipt aðstaða fyrir tækjabúnað sveitarinnar og mun eldvavarveggur skilja á milli. Þannig mun björgunarsveitarfólk haft flugeldasölna inni án þess að þurfa að færa tækin út fyrst. Öryggisins vagna hefur orðið að gera þetta í gamla húsinu og fylgir slíku mikið óhagræði eins og nærri má geta. Aðstaða félagsmanna verður sömuleiðis mikið betri. Þar má nefna búningaaðstöðu og skilyrði til móttöku á fólkii. Þetta er öðrum þraði hugsað þannig að hægt verði að nýja nýja húsið sem fjöldahjálpastöð gerist þess þörf.

Svona nýbygging er að sjálfsögðu ekki ódýr. Að sögn forsvarsmanns sveitarinnar verður lögð áhersla á að fara varlega í stórra framkvæmd að þessu tagi, - þau vilja þau ekki nota alla fjármundi félagsins í húsið. „Það þarf að huga að sjálfu félagsstarfinu. Brák er þokkalega búin sveit en auðvitað er alltaf eitthvað viðhald og endurnýjun á búnaði sem má ekki

bíða ef sinna á þessu starfi vel og með fullnægjandi hætti.”

Versla í heimabyggð

Í þessari stórframkvæmd ætlar Brák að eiga viðskipti sín við fyrirtæki í heimabyggð. Loftorka tekur að sér að gera sökkulinn og plötu, Límtré Vínet sér um húsið sjálf og Borgarverk sinnir jarðvinnu.

„Brák vonast eftir því að með nýju húsi og betri aðstöðu muni metnaður fyrir starfinu eflast enn frekar. Liðsandinn hefur verið góður en það er alltaf plás fyrir nýja félaga,” segir Vigdís Ósk Viggósdóttir ritari stjórnar Brák. „Starfið er einstaklega gefandi og skemmtilegt.”

Sjálf hefur Vigdís Ósk starfað sjö ár með lítilsháttar hléum inn á milli með sveitinni. „Það er vissulega vinna að vera í björgunarsveit en alveg rosalega gaman. Auðvitað getur verið erfitt að mæta í útköll og annað sérstaklega þegar maður er með fjölskyldu, en þetta er samvinna og þú getur alltaf lagt þitt af

mörkum þó það sé mis mikið. Sú tilfinning sem þetta starf gefur manni er alveg ómetanleg, að ekki sé nú líka talað um þann skemmtilega félagskrap sem fylgir.”

Gott samstarf við granna

Slysarvarnar- og björgunarstarf í Borgarnesi hófst sem fyrr sagði með stofnun Þjóðbjargar 1949. Fljótega eftir að Brák var stofnuð dróst starfsemi Þjóðbjargar lítilsháttar saman og datt síðan alveg í dvala. „Sem betur fer hefur Erna Guðmundsdóttir endurvakið hana. Hún hefur 14 ára reynslu í slysavarnarstarfi og var áður í stjórn slysavarnardeilda Hafnafjarðar. Vonir standa til þess að Þjóðbjörg sé komin í blóma og Erna tekur vel á móti nýjum meðlimum í það starf.”

Í Brák eru nú á milli 40 og 50 félagar. „Virki sveitarinar er að aukast en það eru samt alltaf kjarnar í svona sveitum og Brák er ekkert frábrugðin öðrum í þeim efnunum. Í sveitinni er góður kjarni sem er alltaf tilbúin að taka á móti nýjum félögum og miðla sinni reynslu og þekkingu.”

Starfsvæði Brák er fyrst og fremst í Borgarnesi og á Mýrum. Pannig er sveitin útbúin tækjum með það svæði í huga. Þar má nefna bæði reiðhjól, fjórhjól, báta og bíla. Brák starfar sömuleiðis mikið með sveitunum í nágrenni Borgarness. Þar má sem dæmi nefna Heiðar, Ok og Björgunarfélag Akraness. Brák vinnur þannig mest á Vesturlandi en er þó einnig oft oft kölluð til að aðstoða annarstaðar á landinu. „Sveitin mætir þar sem þess gerist þörf hverju sinni.”

Þeir sem hafa áhuga að skrá sig í Björgunarsveitina Brák geta haft samband við formann eða hreinlega mætt á fundi sem haldnir eru einu sinni í mánuði. „Það er tekið vel á móti öllum, hvort sem þú hefur einhverja sérþekkingu eða ekki. Sveitin heldur reglulega námskeið sem allir geta haft gaman og gott af hafi þau áhuga að vera í björgunarsveit,” segir í tilkynningu frá Brák.

Formaður stjórnar Björgunarsveitarinnar Brák er Einar Örn Einarsson. Varaformaður er Elín Matthildur Kristinsdóttir, gjaldkeri Jakob Guðmundsson og ritari sem fyrr segir Vigdís Ósk Viggósdóttir. Meðstjórnendur eru þeir Aron Ingi Práinsson og Sigurður Örn Einarsen.

Meðfylgjandi ljósmyndir sýna ómsa þætti í fjölbreyttu starfi björgunarsveitarinnar.

Loftljósið

Hagkvæmur kostur
Tenging sem virkar

Hentar fyrir gagnvirkt sjónvarp

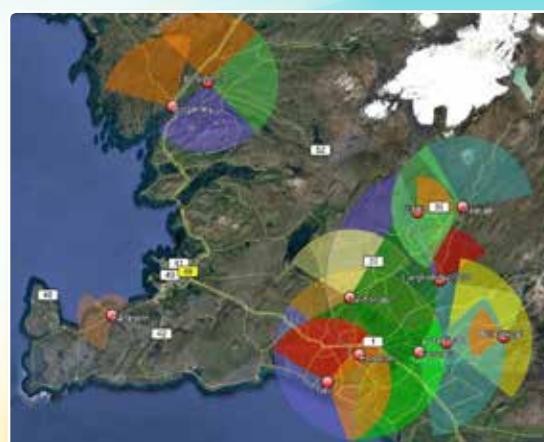
Margir möguleikar í boði

Fjartenging myndavélakerfa,
öryggiskerfa ofl.

Ljósið í loftinu!

Lausnir fyrir þig inni á
www.loftljosid.is

 GAGNAVEITAN
Sími 546 0400

Loftljósið næst frá eftirtöldum stöðum:
Seyðishólar - Langholtsfjall - Háafjall - Úthlíð - Tóftir
Krosshóll - Hurðarbak - Heklubyggð - Lúnanholt
Kálfatjörn - Borgarnes - Þjóðolfsholt

FERMING 2019

Skór fyrir alla fjölskylduna

Vans
Era 59
Verð: 12.995 kr.

Vans
Era 59
Verð: 13.995 kr.

Nike
Air Force 1 '06
Verð: 13.995 kr.

Vagabond
Casey
Verð: 14.995 kr.

Vagabond
Zoe
Verð: 15.995 kr.

Nike
Air Force 1 '06
Verð: 13.995 kr.

Vagabond
Casey
Verð: 16.995 kr.

Vagabond
Camille
Verð: 15.995 kr.

Duffy
Spariskór
Verð: 10.995 kr.

Duffy
Spariskór
Verð: 10.995 kr.

Duffy
Spariskór
Verð: 10.995 kr.

Lloyd
Jerry
Verð: 29.995 kr.

Lloyd
Jerry
Verð: 29.995 kr.

Skór.is

3 VERSLANIR
1 KARFA

AFHENDINGARSTAÐIR
4

ENDURGREIÐSLUFRESTUR
14 DAGAR

SENDUM UM LAND ALLT

Aðsend grein:

Loðnubrestur er mikil áhyggjuefni

Sem kona fyrrverandi sjómanns, fædd og alin upp í sjávarplássi, veit ég mætavel hvað það getur þytt fyrir venjulegt fólk og sjávarbyggðir þegar afli bregst. Það er þungt að standa frammi fyrir því þegar fótunum er skyndilega kippt undan tekjum heilu byggðalaganna. Fjölskyldur og fyrirtæki verða að herða sultarólinna. Sumir bogna, aðrir brotna. Sveitarfélögini verða að skera niður, ríkisjóður verður af tekjum.

Í vetur hef ég með vaxandi óróa fylgst með fréttum af loðnuleit. Það hefur vakið mér ugg hve lítið hefur fundist. Nú höfum við fengið þær fregnir að engin loðna verði veidd á

pessari vertið.

Þetta er mikil áfall og þá helst fyrir sjávarbyggðirnar sem stunda mest veiðar og vinnslu á loðnu. Það má helsta telja staði á borð við Pórshöfn, Vopnafjörð, Eskifjörð, Norðfjörð, Fáskrúðsfjörð, Höfn í Hornafirði og Vestmannaeyjar, um Reykjanes til Akraness og jafnvel vestur í Dali. Undansfarin ár hafa miklar fjárfestingar átt sér stað á ýmsum stöðum sem stunda veiðar og vinnslu á uppsjávarfiski. Keypt hafa verið ný og öflug skip og miklar fjárfestingar lagðar í vinnslustöðvar í landi. Þjónustufyrirtæki við útvegin hafa sömuleiðis staðið í uppyggingu. Nú er útlit fyrir að öll þessi atvinnutæki verði

verkefnalítil næstu mánuði og fram á sumar. Fjárfestingarnar gefa ekki af sér. Fyrirtækin verða fyrir tapi, fólk ið missir tekjur.

Afar mikilvægt er að stjórnvöld hefji strax vinnu við að fá yfirsýn yfir þann vanda sem steðjar að vegna þessa loðnubrests. Hverjar verða efnahagslegar afleiðingar fyrir fólk og sveitarfélög? Til hvaða ráða munu sjávar-útvegsfyrirtækin grípa til að mæta fyrirsjáanlegum samdrætti í tekjum? Hér þarf strax að eiga sér stað samtal milli ríkisvalds, sveitarfélaga og aðila í sjávarútveginum.

Á sama tíma verðum við að spyrja hví við stöndum nú frammi fyrir því

að næst verðmætasti nytjastofn okkar er nánast hruninn? Hvað hefur farið úrskeiðis? Höfum við gert mistök í nýtingarstefnunni? Hvaða áhrif hafa umhverfisþættir á borð við hlýnun sjávar, miklar göngur makrils og fjölgun hnúfubaka norður í Dumbshafi haft á vöxt og viðgang loðnustofnsins? Hvaða afleiðingar mun það hafa ef loðnan verður í lægð á næstu árum? Hverjar verða afleiðingarnar fyrir lífríkið á grunnslóðinni í kringum landið, svo sem fuglalíf og bolfskstofna á borð við þorskinn? Við vitum að loðnan er mikilvægt æti fyrir þann gula sem astur er okkar langverðmætasti nytjastofn. Mun þorskurinn horast? Aukast

náttúruleg afföll í stofninum meðal annars vegna þess að stóru þorskarnir leggjast í á þeim litlu? Við þurfum að velta fyrir okkur fjölmörgum áleitnum spurningum og leita svara.

Ég hef í samvinnu við sampíngmann í Flokki fólksins og alla þingmenn Samfylkingar, Pírata og Viðreisnar lagt inn beiðni um skýrslu frá sjávarútvegsráðherra til Alþingis þar sem óskað er eftir ítarlegum upplýsingum um nýtingu og vistfræðilega þýðingu loðnustofnsins. Vonandi fær hún sem mestan stuðning þingsins. Hér er alvara á ferð.

Inga Sæland,
formaður Flokks fólksins.

park inn
by Radisson

**skildu sköfuna
eftir heima**

Byrjaðu fríð í rólegheitum með gistingu á Park Inn by Radisson í Keflavík og kvöldverð á veitingastaðnum okkar Library Bistro. Á meðan þú dvelur erlendis bíður bílinn þinn hjá okkur í upphitaðri bílageymslu

Vetrarpakki 1

Gisting, morgunmatur, geymsla á bíl og skutl upp á völl.

Pakki fyrir two kr. 18.900

Pakki fyrir einn kr. 16.500

Vetrarpakki 2

Gisting, tveggja rétta kvöldverður, morgunmatur, geymsla á bíl og skutl upp á völl.

Pakki fyrir two kr. 28.700

Pakki fyrir einn kr. 21.000

Bókanir 421 5222

info.airport.keflavik@parkinn.com

parkinn.com/airport-hotel-keflavik

Tilboðið gildir út maí 2019 Innifalið er allt að þriggja vikna geymsla fyrir bílinn í hituðum bílkjallara.

Reiðhjólkýli

Rafhleðsluskýli

Biðskýli

Raf -
hleðsluskýli

Íþróttavellir

Gönguleið

Hjá Merkingu færð þú
vönduð og falleg skýli
sem henta íslenskum
aðstæðum. Merking.is

merking

Viðarhöfða 4, 110 Reykjavík • merking.is • 562 7044

www.volundarhus.is

ERTU BÚIN AÐ TRYGGJA ÞÉR

GARÐHÚS EÐA GESTAHÚS

á gamla verðinu og með 10% aukaafslætti?

Gildir meðan birgðir endast

Sjá nánar á heimasiðunni okkar volundarhus.is <http://www.volundarhus.is/Husin-okkar/Gardhus/>

völundarhús.is
Vel valið fyrir húsið þitt

volundarhus.is · Sími 864-2400

Bókarumsögn:

Stórfróðlegt rit um sögu Finnlands

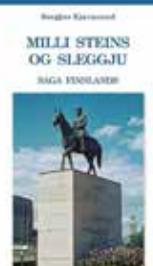
8

Borgþór Kjærnested:

Úr Stafholtstungunum til Finnlands og aftur heim til hálfs

Milli steins og sleggu – Saga Finnlands
Borgþór Kjærnested
Skrudda, 2019
423 bls.

Finnland er að mörgu leyti framandi land í hugum okkar Íslendinga, jafnvel þó það heyri til Norðurlanda og við lítum á Finna sem okkar frændþjóð sem þeir vitanlega eru.

Bæði er landið nokkuð fjarri Íslandi landfræðilega séð; haf og himinn, Noregur og Svíþjóð skilja á milli. Síðan eru bein söguleg tengsl Íslands og Finnlands ekki mikil í aldanna rás. Að lokum mætti síðan vafalitið tefla fram þeirir staðreynd að fátt eða ekkert er líkt með íslensku máli og finnsku. Jafnvel þeir Íslendingar sem eru vel að sér í dönsku, norsku og/eða sánsku skilja lítt í hinu forna máli finnsku (eitt elsta tungumál Evrópu), nema þeir hafi þá lært hana sérstaklega. Hér skal þess þó getið að margir Finnar eru vel að sér í sánsku og hafa þannig þokkalegt vald á hinum norrænu tungunum nema ef vera skyldi íslensku, færeysku og grænlensku. Þetta þarf þó ekki að þýða að við eignum ekkert sameiginlegt með Finnum. Að sjálfssögðu er það ekki svo. Við deilum norrænum menningararfi, erum þjóðir sem lifað hafa af náttúrunyjum á norðlægum slóðum. Margt er líkt með skyldum.

Það fer vel á því að Borgþór Kjærnested skuli nú hafa tekið saman sögu Finnlands á íslensku. Fáir Íslendingar þekkjá jafnvel til í Finnlandi og hann. Þegar á 18. aldursári 1961 hélt hann þangað til náms. Í Finnlandi átti hann eftir að dvelja um áratugaskeið þar sem hann starfaði m. a. sem blaðamaður. Borgþór ólst upp í Borgarfirði og rekur uppruna sinn þangað, nánar tiltekið að í Ásum í Stafholtstungunum. Borgþór hefur á síðstu árum starfað nokkuð við ritstörf og þýðingar, og má í því sambandi rifja upp að hann vann fyrir nokkrum árum það þakkarverða verk að snúa prýðilegri ævisögu Napóleóns Bónapartes eftir sánska blaðamanninn Herman Lindqvist yfir á íslensku.

Á 74. aldursári sínu sendi Borgþór svo frá sér í lok síðasta árs, þetta riflega 400 síðna stórvirki sem hér um ræðir. Þar rekur hann sögu Finnlands frá því um 12. öld og fram til okkar tíma. Æg viðurkenni fúslega að hafa opnað þessa bók með nokkurri eftirventingu. Æg gerði mér grein fyrir því að um sögu Finna vissi ég fátt, nema þá kannski einhverjar glefsur um Vetrarstríðið og annað úr seinni heimsstyrjöldinni. Þegar ég hóf lestarinn skynjaði ég þó skjótt að ég vissi nánast ekki neitt um merka sögu þessa lands.

Saga Finnlands var reyndar samtvinnuð sögu Svíþjóðar framan af enda heyroi landið undir sánsku krúnuna. Flækjustigið í sögu Finna er þannig hátt gegnum allar miðaldirnar. Svíar stóðu í endalausum skærum, bæði innan ríkis síns sem utan þess. Bæði fyrr og síðar hafa Finnar dregist inn í stríðsátök á norðurslóðum, fyrst vegna þess að þeir heyrðu undir hina herskáu Svía en síðar vegna þess að þeir hljóta að teljast óheppnir með landfræðilega legu sína mitt á milli Norðvestur-Rússlands og Vesturlanda. Á taflborði alþjóða stjórnámla, spennuástands og beinna stríðsátaka á norðurslóðum hafa Finnar iðulega

lent á milli steins og sleggu. Titill bókarinár er þannig réttnefni. Hér skortir ekkert á dramatík þegar sagan er sögð.

Í þessari bók „Milli steins og sleggu“ er margt sem vekur forvitni. Hún er mjög góð innleiðing í ýmsa þætti sögu Svíþjóðar og Finnlands og prýðilegt uppsláttarrit enda geymir hún hafsjó af upplýsingum. Nafnaskrá er aftast í bókinni sem eykur gildi hennar að þessu leyti. Enn betra hefði verið ef örnefnaskrá hefði líka fylgt. Textinn er ágætur og oft lipurlega skrifður, prentvillur að séð varð eru fáar eða engar.

Það sem ég saknaði helst var að myndir hefðu mátt fylgja með fyrri hluta bókarinnar. Þar er sagan oft flókin og mörg mannanöfn koma fyrir. Myndir hefðu skýrt málin og lífgað upp á þann texta. Það er ekki fyrri en komið er sögu inn í 20. oldina að myndir takast að birtast.

Ég saknaði þess líka að ekki væru betri kort með bókinni. Aðeins eitt slíkt er að finna í upphafi hennar en það hefði mátt vera stærra og skýrara. Kort eru mikilvæg í svona bókum þar sem mikil er talad um staðarnöfn í lýsingum atburða og landið að mörgu leyti framandi þeim sem ekki hafa sótt það heim eða búið þar. Efnið yfirlitid hefði líka mátt vera ítarlega.

Þar eru bara nefnd kaflaheiði en Borgþór skiptir köflum bókarinnar síðan í undirkafla með millifyrirsögnum. Þær eru ekki tilgreindar í efnið yfirlitinu.

Þetta eru þó allt minni háttar að finnslur. Heilt yfir þá er „Milli steins og sleggu“ eftir Borgþór Kjærnested stórfróðleg bók um sögu Finnlands en einnig að stórum hluta um sánsku sögu. Höfundur á miklar þakkir og heiður skilinn fyrir að hafa tekið þessa sögu saman og fært okkur að íslensku með jafn vönduðum hætti. Rit hans er einstætt stórvirkri að því leyti hér er skrifuð með heildstæðum hætti saga Norðurlandabjóðar á íslensku. Ég veit ekki til þess að nokkur hafi gert þetta svona ítarlega fyrir. Þetta er rit sem ætti að finnast í fórum allra sem hafa áhuga á sögu og stjórnálum, og að sjálfssögðu á öllum skóla- og almenningsbókasöfnum.

Útgáfa þessarar bókar ætti að gefa tilefni til umræðu um að bækur af sama tagi þyrftu líka að vera til á íslensku um Danmörku, Noreg, Svíþjóð, Færeysar, Grænland og jafnvel fleiri nágrennalönd. Saga þessara þjóða er að mörgu leyti samofin sögu okkar. Með því að læra meir um sögu nágrenna okkar skilur maður betur ýmsa þætti í sögu Íslands. Þetta er nokkuð sem mér hefur að minnsta kosti orðið ljósara í hugunarefni en áður á síðustu vikum og mánuðum, bæði með því að lesa þessa bók Borgþórs en líka við að horfa á þætti danska sjónvarpsins um Sögu Danmerkur sem Ríksútvarpið sýndi fyrir á þessu ári. Bókaútfgefendur, hugsanlegir höfundar og aðrir þeir sem koma að útgáfum bóka á íslensku mættu gjarnan taka þetta til athugunar og almenningur síðan að sjálfssögðu að bregðast við með því að kaupa síðar bækur. Svona útgáfur efla okkur að viti og vísdómi.

Magnús Þór Hafsteinsson

Sturtuveista!

Sturtuhurðir
Breidd: 80 og 90 cm.
Hæð 190 cm.
Verðdæmi 80cm. 29.544

Sturtuhorn
Stærðir:
70 x 70 cm.
80 x 80 cm.
90 x 90 cm.
Hæð 195 cm.
Verðdæmi 70x70 cm. 30.500

Sturtuvængir
með lyftilóm
Stærðir:
80 x 80 cm.
90 x 90 cm.
100 x 100 cm.
Hæð 190 cm.
Verðdæmi 80x80 cm 29.600

Laus svunta

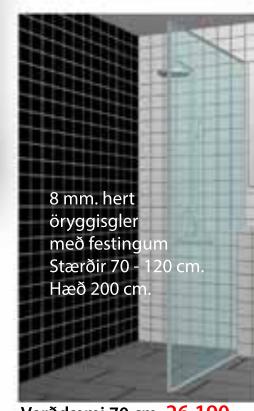
Sturtuklefðar úr hertu öryggisgleri, rennihurðir með 16 hjólum. Heill hornlisti, sturtustangasett og vatnslás fylgja.
Rúnnaðir: stærðir 80 x 80 og 90 x 90 cm.
Kantaðir: stærðir 70 x 70, 80 x 80 og 90 x 90 cm.

Sturtuhorn með botni
Stærðir:
80 x 80 cm.
90 x 90 cm.
Hæð 195 cm.
Verðdæmi 80x80 cm. 38.900

Sturtuhorn
Stærðir:
80 x 80 cm.
90 x 90 cm.
Hæð 195 cm.
Verðdæmi 80x80 cm. 32.107

8 mm. hert
öryggisgler
með festingum
Stærðir 70 - 120 cm.
Hæð 200 cm.
Verðdæmi 70 cm. 26.190

Gæði, úrval & gott verð!
i-t.is

Opið virka daga frá 9 til 18
laugardaga 11 til 14
Ármúla 31 - Sími 588 7332

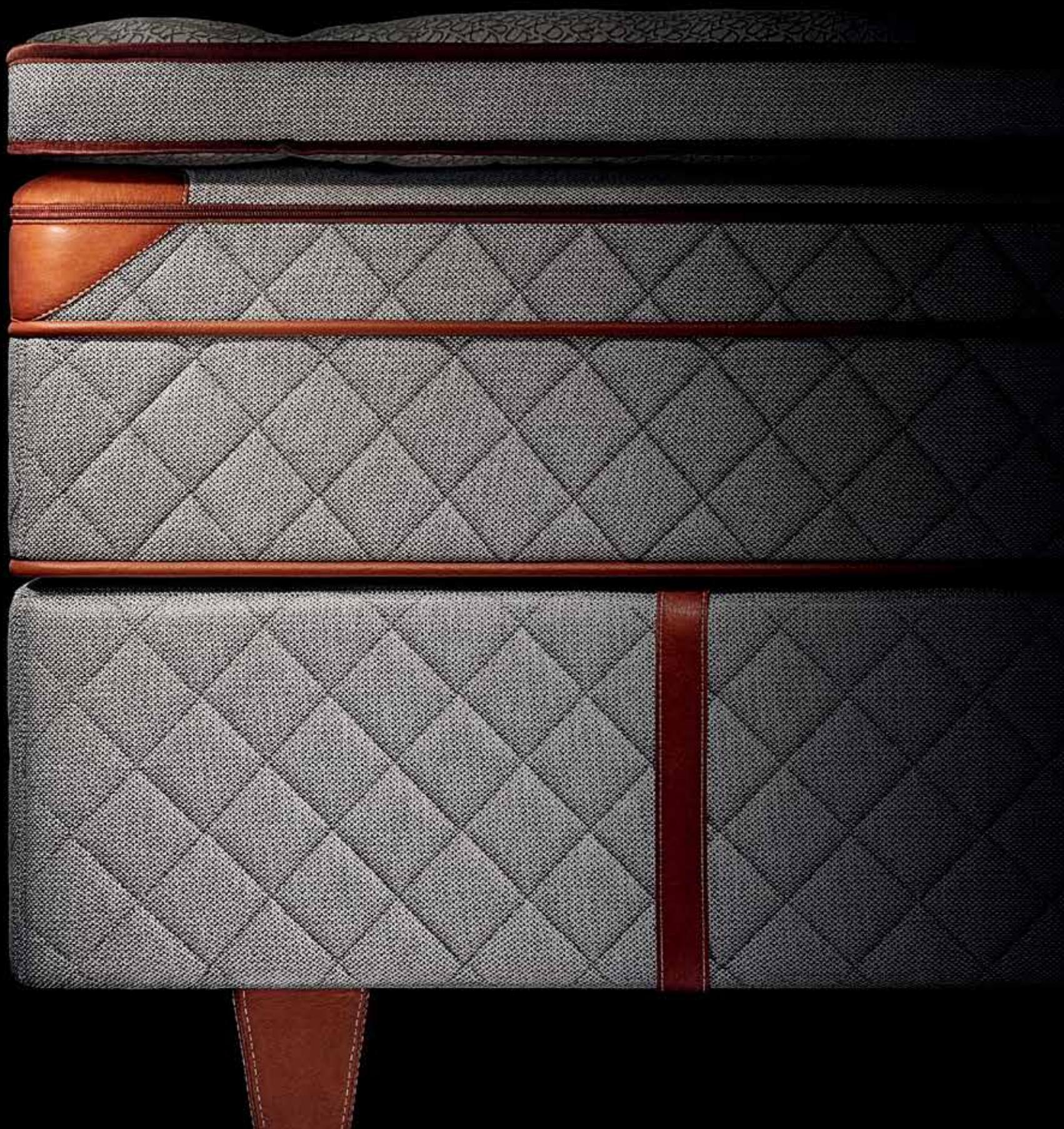
INNRETTINGAR & TÆKI

- fyrir þitt heimili

FALLEGT ÚTLIT VÖNDUÐ HÖNNUN

Hefðir, handverk og framþróun. Nýja Inspiration línan hefur fallegt og gæðalegt útlit í samraæmi við innri gæði. Hægvaxta fura, náttúrulegt latex, þéttfin bómull og okkar eigið gormakerfi úr sænsku karbon stáli gefur óviðjafnanleg þægindi og stuðlar að góðum svefni.

DUXIANA
Ármúla 10
① 568 9950
duxiana.is

DUXIANA®
Háþróaður svefnbúnaður

VESTURLAND

Auglýsingar: Sími 578 1190 og auglysingar@fotspor.is Ristjórn: Sími 864 5585 og magnushafsteins@simnet.is

Stórbætt farsímasamband á Snæfellsnesi

Frá Stykkishólmi en þær er ein nýju stöðvanna.

Á undanförnum vikum hefur verið unnið að uppfærslu á farsímadreifikerfi Símans á Snæfellsnesi og 4G samband bætt til muna. Þetta má lesa í frétt á vef Snæfellsbæjar (snb.is).

Uppfærslan bætir 4G samband á svæðinu til muna og geta íbúar á Snæfellsnesi nú notið góðs af 4G netsambandi víðar en áður. Ferðamenn sem sækja svæðið heim munu að sjálfsögðu einnig njóta góðs af bættu 4G sambandi.

Hið svokallaða 4G samband felur í sér að hægt er að nota ýmis svokölluð snjalltæki með þráðlausu netsambandi. Segja má að með því sé sjónvarp komið í farsímanu. Á undanförnum misserum hefur markvisst verið unnið að 4G væðingu víða um land og hefur síðasta orðið sjálfsgagt ekki enn verið sagt í þeim efnum.

Á þessu korti sjást nýjar 4G stöðvar á Snæfellsnessvæðinu. Þær eru á Öxl, Gröf, Flesjustöðum, Rauðamelskúlu, Klakki, Akurtröðum og Skipavík í Stykkishólmi. Stöðvarnar styðja hraða frá 100 til 200 Mbps.

ER BÍLSÆTIÐ RIFIÐ?

Viðgerðir á öllum gerðum af bíla, mótorhjóla og snjóslæðasætum. Húsbiplaklæðningar og öll almenn bístrum. Við eru um þekktir fyrir fljóta og góða þjónustu.

Formbólstrum

Hamraborg 5 kóp, Hamrabrekkuhluti 5. Sími 544 5750 www.hsbolstrum.is

1. tölublað
8. árgangur

ÚTFARARSTOFA ÍSLANDS
SÍÐAN 1996

ALÚÐ • VIRÐING • TRAUST • REYNSLA

Kristín Ingólfssdóttir

Sverrir Einarsson

Margrét Ásta Guðjónsdóttir

Símar allan sólarhringinn: 581 3300 & 896 8242 • www.utforin.is
Komum heim til aðstandenda og ræðum skipulag útfarar ef óskað er.

Sérfræðingar í hleðslustöðvum fyrir rafbíla

EVlink

Fyrir heimili, fyrirtæki, verslanir og gistihús

Nánari upplýsingar á ronning.is/rafbilar

Reykjavík
Klettagörðum 25
Sími 5 200 800

Akureyri
Draupnisgötu 2
Sími 4 600 800

Reykjanesbær
Hafnargötu 52
Sími 420 7200

Reyðarfjörður
Nesbraut 9
Sími 470 2020

Selfoss
Eyrarvegi 67
Sími 4 800 600

Hafnarfjörður
Bæjarhrauni 12
Sími 5 200 880

Grundartangi
Mýrarholtsvegi 2
Sími 5 200 830

VILTU AUGLÝSA Í VESTURLANDI? AUGLÝSINGASÍMINN ER 578-1190